

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

- Προς:** - **Υπουργό Οικονομικών**
κ. Χρήστο Σταϊκούρα
- **Υπουργό Εσωτερικών**
κ. Μαυρουδή Βορίδη
- Κοιν.:** - **Υπουργείο Οικονομικών**
Υπηρεσία Συντονισμού
Γραφείο Νομικών και
Κοινοβουλευτικών Θεμάτων,
Υπόψη: κ. Μ. Λυμπέρη
Email: m.lymperi@minfin.gr
- **Βουλή των Ελλήνων**
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και Αιτήσεων
Καταθέσεως Εγγράφων
Υπόψη: κ. Κ. Μυλωνά
Email: k.milonas@parliament.gr

Αξιότιμοι κ.κ. Υπουργοί Οικονομικών και Εσωτερικών,

Σε απάντηση της Ερώτησης με αρ. πρωτ. 6722/28.07.2022 βουλευτών του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς (ΣΥΡΙΖΑ), η οποία μας διαβιβάστηκε με το υπ' αρ. 130400 ΕΞ 2022/14.9.22 έγγραφο της Υπηρεσίας Συντονισμού, Γραφείου Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων του Υπουργείου Οικονομικών με θέμα «Προβλήματα στη διενέργεια της απογραφής πληθυσμού 2021 – Κίνδυνος υποκαταγραφής και ανακοίνωσης μη αξιόπιστων οριστικών αποτελεσμάτων» σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Η Απογραφή Πληθυσμού-Κατοικιών 2021, η πρώτη ψηφιακή απογραφή στη Χώρα μας, διενεργήθηκε από την Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ) βάσει του Κανονισμού (ΕΕ) 763/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις Απογραφές Πληθυσμού και Στέγασης και του Νόμου 4772/2021 (ΦΕΚ 17/ Α' / 5-2-2021). Πρόκειται για την πρώτη απογραφή που διενεργήθηκε βάσει Νόμου, ο οποίος ψηφίστηκε με ευρύτατη πλειοψηφία από τη Βουλή, συμπεριλαμβανομένου του πολιτικού κόμματος που υπέβαλε την ανωτέρω ερώτηση κοινοβουλευτικού ελέγχου, και περιγράφει, μεταξύ άλλων, αναλυτικά τις μεταβλητές, τον χρονικό ορίζοντα και τον τρόπο διενέργειας των Γενικών Απογραφών 2021 (Γεωργίας-Κτηνοτροφίας, Κτιρίων και Πληθυσμού-Κατοικιών), ώστε να είναι εκ των προτέρων καθορισμένα με πλήρη σαφήνεια και διαφάνεια τα βασικά χαρακτηριστικά και άλλα θέματα των απογραφών.

Η Απογραφή του 2021 αποτελεί ορόσημο, καθώς είναι η πρώτη απογραφή στην Ελλάδα με εξαιρετικά υψηλό ποσοστό συμμετοχής στην ηλεκτρονική αυτοαπογραφή, ενώ ο πρωτοποριακός τρόπος συλλογής των δεδομένων επέτρεψε, παρά τις δυσκολίες, τη μαζική, άνευ προηγουμένου, συμμετοχή των κατοίκων της χώρας μας σε αυτή.

Θυμίζουμε ότι στο πλαίσιο διασφάλισης της δημόσιας υγείας, και φυσικά της υγείας των οργάνων της, η ΕΛΣΤΑΤ σχεδίασε και πραγματοποίησε την Απογραφή Πληθυσμού-Κατοικιών 2021 με υβριδικό σύστημα, που προέβλεπε, σε πρώτη φάση, την ηλεκτρονική αυτοαπογραφή των νοικοκυριών μέσω ειδικής διαδικτυακής εφαρμογής και, για όσα νοικοκυριά δεν ήταν δυνατή η ηλεκτρονική αυτοαπογραφή, η συμπλήρωση, σε δεύτερη φάση, έντυπων ερωτηματολογίων από τους Απογραφείς, είτε δια ζώσης είτε τηλεφωνικά, είτε με

διανομή έντυπου ερωτηματολογίου και συμπλήρωσης του από το νοικοκυριό, χωρίς την παρουσία του/της Απογραφέα. Όλες οι φάσεις συλλογής των στοιχείων της απογραφής (ηλεκτρονική αυτοαπογραφή με τη βοήθεια του απογραφέα, απογραφή με τη βοήθεια του απογραφέα και πλήρως ηλεκτρονική αυτοαπογραφή) ολοκληρώθηκαν στις 21 Φεβρουαρίου 2022, χρονικό ορόσημο για το οποίο η ΕΛΣΤΑΤ είχε ενημερώσει με ανακοινώσεις της και Δελτία Τύπου τους πολίτες και κάθε ενδιαφερόμενο.

Η Απογραφή του 2021 είναι η πρώτη για την οποία, αμέσως μετά τη λήξη της φάσης συλλογής των στοιχείων, τα δεδομένα της είχαν εισαχθεί στην ασφαλή βάση δεδομένων της ΕΛΣΤΑΤ γεγονός που επέτρεψε την άμεση επεξεργασία τους καθώς και την πραγματοποίηση των απαραίτητων μηχανογραφικών ελέγχων (λογικοί έλεγχοι και έλεγχοι πληρότητας). Η καινοτομία αυτή έχει άμεσα και αποτελεσματικά θετική επίπτωση στην αξιοποίηση των στοιχείων της Απογραφής 2021. Συγκριτικά αναφέρεται ότι στην Απογραφή 2011, για την επεξεργασία των ερωτηματολογίων εφαρμόστηκε το σύστημα οπτικής ανάγνωσής τους, το οποίο αποδείχθηκε εξαιρετικά επιρρεπές σε σφάλματα, κοστοβόρο και χρονοβόρο, δεδομένου ότι απαιτήσε σημαντικούς ανθρώπινους, οικονομικούς και χρονικούς πόρους και επέφερε σημαντικό φόρτο για τη διόρθωση και την επεξεργασία των ερωτηματολογίων που ακολούθησε τη διαδικασία της οπτικής ανάγνωσης. Υπενθυμίζεται ότι απαιτήθηκε ακόμα και η απασχόληση, με κόστος για την ΕΛΣΤΑΤ, πολλών υπαλλήλων, για μεγάλο χρονικό διάστημα, από άλλες δημόσιες υπηρεσίες ακόμα και για την εισαγωγή των δεδομένων (*data entry*) με ό,τι κινδύνους συνεπάγεται η διεύρυνση του αριθμού των χειριστών προσωπικών δεδομένων των απογραφομένων.

Μία άλλη σημαντική καινοτομία σε σχέση με τις προηγούμενες απογραφές ήταν η ανάπτυξη και εφαρμογή, για πρώτη φορά, ηλεκτρονικού Συστήματος Διαχείρισης του έργου της απογραφής. Συγκεκριμένα, η διαχείριση του όλου έργου της απογραφής έγινε ηλεκτρονικά, καθιστώντας δυνατή τόσο την παρακολούθηση, σε πραγματικό χρόνο, της πορείας της συλλογής των στοιχείων ανά επίπεδο ευθύνης των οργάνων της απογραφής, όσο και τον έλεγχο πληρότητας και ορθότητας της συλλεγόμενης και εισαγόμενης πληροφορίας. Για πρώτη φορά τα αρμόδια όργανα της ΕΛΣΤΑΤ (Επόπτες-Ανώτεροι Επόπτες) είχαν τη δυνατότητα να κάνουν ποιοτικούς ελέγχους κατά την εισαγωγή της πρωτογενούς πληροφορίας στη βάση δεδομένων και όχι εκ των υστέρων. Αυτή η δυνατότητα επέτρεψε την άμεση λήψη μέτρων για την αντιμετώπιση οποιουδήποτε θέματος τυχόν προέκυπτε (προβλήματα άρνησης, ψευδείς δηλώσεις κ.λπ.).

Ταυτόχρονα, η δυνατότητα, για πρώτη φορά στην ιστορία των απογραφών στη χώρα, διασύνδεσης με διοικητικές πηγές κατέστησε δυνατό τον άμεσο και αξιόπιστο εντοπισμό λαθών (εικονικών καταχωρίσεων, διπλοεγγραφών, διαφυγών κ.λπ.) και διασφάλισε την ποιότητα και την αξιοπιστία των αποτελεσμάτων της απογραφής, ενώ το βάθος των στοιχείων που συλλέχθηκαν αποτελεί τη βάση για τη δημιουργία του πρώτου δομημένου και πλήρους Στατιστικού Μητρώου Πληθυσμού που θα διασφαλίσει εφεξής, διαχρονικά, την καθολική αντιπροσώπευση όλων των κατοίκων της Ελλάδας στις επίσημες στατιστικές.

Τα προσωρινά αποτελέσματα αναφορικά με τον μόνιμο πληθυσμό, καθώς και τον τρόπο επεξεργασίας των στοιχείων που διασφαλίζει την αξιοπιστία των στοιχείων, έχουν ήδη ανακοινωθεί από τις 19 Ιουλίου 2022¹ ενώ ο χρόνος δημοσίευσης των οριστικών στοιχείων αναφορικά με τον μόνιμο και νόμιμο πληθυσμό καθορίζεται από ενωσιακό και εθνικό δίκαιο.

Συγκεκριμένα, η ΕΛΣΤΑΤ θα ανακοινώσει:

1. Τα αποτελέσματα που αφορούν στον νόμιμο πληθυσμό της χώρας, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 54 του Συντάγματος, δηλαδή τους δημότες κάθε δήμου της Χώρας ανά δημοτική ενότητα, που έχουν ελληνική ιθαγένεια και διαμένουν μόνιμα στην Ελλάδα, δώδεκα μήνες μετά το πέρας του έτους αναφοράς της απογραφής, στις 31/12/2022.
2. Συνολικά στοιχεία που αφορούν στον μόνιμο πληθυσμό της χώρας, δηλαδή το σύνολο των ατόμων, ανεξαρτήτως ιθαγένειας και καθεστώτος διαμονής, που έχουν τη συνήθη διαμονή τους (όπως αυτή ορίζεται στην περ. δ' του άρθρου 2 του Κανονισμού 763/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 9.7.2008 (L218)) σε κάθε περιοχή εντός της Ελληνικής Επικράτειας, στις αρχές του 2023 και αναλυτικούς πίνακες σταδιακά, έως τις αρχές του 2024.

¹ <https://www.statistics.gr/el/2021-census-pop-hous-results>

Τέλος, θέλουμε να σας διαβεβαιώσουμε ότι τέτοιου είδους αιτιάσεις δεν πλήττουν την ανεξαρτησία της ΕΛΣΤΑΤ και την προσήλωσή μας στη διασφάλιση και διαρκή βελτίωση της ποιότητας των επίσημων στατιστικών της χώρας. Και αυτό γιατί παρά τις αντίξοες συνθήκες, κυρίως λόγω της πανδημίας της νόσου του κορονοϊού, οι Γενικές Απογραφές του 2021 (Γεωργίας-Κτηνοτροφίας, Κτιρίων, Πληθυσμού-Κατοικιών) διενεργήθηκαν κανονικά και με πλήρη συμμόρφωση με το ενωσιακό και εθνικό δίκαιο, τις συστάσεις των Ηνωμένων Εθνών, τον Κώδικα Ορθής Πρακτικής για τις Ευρωπαϊκές Στατιστικές και τα διεθνή στατιστικά πρότυπα.

Απόδειξη της εμπιστοσύνης των απογραφόμενων στην ΕΛΣΤΑΤ αποτελεί η μαζική, άνευ προηγουμένου, συμμετοχή τους σε αυτήν από το πρώτο κιόλας στάδιο, αυτό της ηλεκτρονικής αυτοαπογραφής, που μας κάνει να χαρακτηρίζουμε την Απογραφή του 2021 ως την πρώτη ψηφιακή απογραφή του Ελληνικού Κράτους. Μια απογραφή με υψηλά εχέγγυα ασφάλειας και ποιότητας και με τη συγκέντρωση, για πρώτη φορά, μεγάλου πλούτου δεδομένων για τον πληθυσμό της Ελλάδας με αξιοσημείωτο βάθος πληροφοριών, που καθιστούν ανυπόστατες, με επιεικείς χαρακτηρισμούς, τις από διάφορες πηγές προερχόμενες αιτιάσεις περί «αποτυχίας».

Με εκτίμηση

Αθανάσιος Κων. Θανόπουλος

